

Utvalgssaksnr.	Utvalg	Møtedato
103/03	FORMANNSKAPET	03.12.03

**NOU 2003:14 BEDRE KOMMUNAL OG REGIONAL PLANLEGGING
ETTER PLAN- OG BYGNINGSLOVEN - HØRINGSUTTALELSE FRA
LØRENSKOG KOMMUNE****Vedlegg:**

1. Kopi av brev av 05.06.03 fra Miljøverndepartementet.
2. Kopi av brev av 14.07.03 fra Miljøverndepartementet.
3. Kopi av brev av 26.08.03 fra Lørenskog kommune til Miljøverndepartementet.
4. Kopi av brev av 28.06.01 fra Lørenskog kommune til Miljøverndepartementet.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

1. NOU 2003:14 Bedre kommunal og regional planlegging etter plan- og bygningsloven. (På forespørsel kan en få de 57 første sidene av NOU 2003:14 oversendt. Disse sidene omfatter lovutkastet, innledning og sammendrag).

Sammendrag

Miljøverndepartementet har sendt planlovutvalgets innstilling, NOU 2003:14, på høring med høringsfrist 1. desember 2003. Utvalget kom med sin første delinnstilling, NOU 2001:7, i januar 2002. Kommunens uttalelse den gang ble gitt administrativt (kan leses i vedlegg 4). Planlovutvalgets mandat har vært å vurdere om planbestemmelsene i plan- og bygningsloven og tilgrensende lover bør endres slik at det blir lettere å ivareta dagens og morgendagens viktige samfunnsinteresser gjennom planleggingen.

Utvalget ser behov for forenkling, effektivitet og fleksibilitet og er samtidig opptatt av å øke medvirkningen og forbedre kvaliteten i planprosesser og planer. Videre ønsker utvalget å styrke loven som redskap for sektorovergrepene samfunnsplanlegging i fylker og kommuner.

Det foreligger et helhetlig og godt gjennomarbeidet forslag til ny planlov. Ambisjonsnivået med hensyn til å oppnå en kvalitativ bedre planlegging etter loven er imidlertid høyt og medfører til dels store utfordringer for planmyndighetene og aktuelle samarbeidspartnere. I enkelte av merknadene i forslag til vedtak er det derfor ikke bare gitt synspunkter på de enkelte lovforslag, men også pekt på hvilke utfordringer en står overfor.

Saksopplysninger:

Miljøverndepartementet har sendt planlovutvalgets innstilling NOU 2003:14 "Bedre kommunal og regional planlegging etter plan- og bygningsloven" på høring med høringsfrist 1. desember 2003 (Vedlegg 1).

Kommentar: Oppstillingen av interesser og hensyn som loven skal favne er omfattende, men kan nødvendigvis ikke bli uttømmende. Det kan derfor være mer formålstjenlig med en mer "grovmasket" beskrivelse av lovens formål og virkeområde for både å unngå at enkelte interesser og hensyn skal stå sterkere enn andre og for at den fleksibilitet en tilstreber med hensyn til praktisering av loven, skal bli ivaretatt.

Regional planlegging

Utvalget mener dagens system for regional planlegging (planlegging over kommunegrenser) er for svakt og mangler tilstrekkelig legitimitet og oppslutning. Det foreslås å styrke dette systemet og samtidig gjøre det mer fleksibelt.

Forslagene som legges frem, gir fylkeskommunen et godt redskap til å fylle rollen som regional utviklingsaktør, og er samtidig robust i forhold til fremtidige endringer i styringsstrukturen på regionalt nivå.

Kommunenes rolle i fylkesplanleggingen skal styrkes, og statens medvirkning gjøres mer forpliktende. Det foreslås at en fylkesdelplan for arealbruk skal kunne gjøres rettslig bindende på samme måte som arealdelen til kommuneplan, gjennom statlig godkjenning.

Kommentar: En er enig i at regional planlegging må styrkes og at statens medvirkning i slik planlegging må bli mer forpliktende. Å få med statlige aktører i en slik form for planlegging blir imidlertid en stor utfordring. Likeledes å få til et system som er innrettet mot etablerte budsjettprosesser.

Det er videre viktig at kommunene gis tilstrekkelig innsyn og påvirkningsmuligheter i regional planlegging slik at deres innflytelse over egen utvikling blir minst mulig svekket. Dette gjelder særlig for fylkesdelplan for arealbruk som skal være rettslig bindende. Slik plan bør ikke benyttes uten at det er rimelig enighet over kommunegrensene om arealutnyttelsen.

Kommunal planlegging

Kommuneplan og kommunedelplan foreslås som felles og enhetlig planredskap for alle kommunale sektorer, og særbestemmelser om kommunale plantyper foreslås fjernet. Kommuneplanens samfunnsdel (tjenestedel) foreslås tydeliggjort. Arealdelen tydeliggjøres blant annet som et virkemiddel for å realisere målene i samfunnsdelen. Handlingsprogrammet foreslås koplet til kommunens økonomiplan. Det foreslås med andre ord et system som i store trekk er det vi har i Lørenskog i dag.

Hovedelementene i forslaget til nytt kommunalt plansystem er:

1. Kommuneplansystemet består av kommuneplanens samfunnsdel, kommuneplanens arealdel, tematiske kommunedelplaner og en handlingsdel (som kan være økonomiplanen).
2. Arealplansystemet består av kommuneplanens arealdel, områdeplan og detaljplan.
3. Arealplansystemet er revidert for bedre helhet og gjennomgående betegnelser.
4. Dagens regler for konsekvensutredninger integreres i plansystemet.
5. Sektorplanlegging skal som hovedregel skje gjennom kommuneplansystemet.
6. Kommunene skal, innen ett år etter valg av nytt kommunestyre, gjennomgå kommuneplanen og ta stilling til opplegg for videre planlegging i "Kommunal planstrategi".
7. Det gis mulighet for lengre oppbinding av bestemte arealformål.
8. Nye muligheter for interkommunal planlegging og større fleksibilitet mellom fylkesplanlegging, interkommunal planlegging og kommunal planlegging.
9. Bedre kopling mellom fylkesplan- og kommuneplanprosessene.

Tematiske planer etter loven skal kunne erstatte sektorplaner. Det bør innebære at slike tematiske planer, for eksempel samferdselsplaner, kan bli et nyttig grunnlag for forpliktende avtaler når det gjelder gjennomføring.

For å kunne se samfunnsutviklingen i kommunen under ett er det viktig ikke å skille kommuneplanens arealdel fra samfunnsdelen (tjenestedelen). Et samlet sett av mål og strategier for kommunens utvikling er det beste grunnlag for kommunens løpende plan- og saksbehandling.

Det heter i lovforslaget at kommunestyret, en gang i året, skal vedta kommuneplanens handlingsdel. Den beste løsning på dette er at økonomiplanen utgjør denne handlingsdelen. Det forutsetter at "tråder" både fra samfunnsdelen (tjenestedelen), arealdelen og eventuelle kommunedelplaner synliggjøres og følges opp i økonomiplan og årsbudsjett. Å koble eksterne aktører til handlingsplan-/økonomiplanprosessen er imidlertid for ambisiøst. Dette er kun aktuelt der det er igangsatt konkrete samarbeidsprosjekt (for eksempel gjennom kommunedelplan – se ovenfor) som flere parter har forpliktet seg til å følge opp.

I dagens situasjon er staten den største hindring for en langsiktig økonomisk planlegging. Skal den økonomiske planleggingen bli mer langsiktig og forutsigbar, må staten selv sørge for mer forutsigbare rammer.

Det settes samme krav til saksbehandlingen (personlig brev til alle berørte, klagerett med mer) for områdeplan som for detaljplan. Videre stilles det krav om konsekvensutredning til så vel områdeplan som detaljplan (for øvrig også til kommuneplan). Områdeplaner omfatter imidlertid vesentlig større områder enn detaljplaner. Dette kan føre til at mange kommuner, på grunn av manglende kapasitet og økonomiske ressurser, ikke utarbeider områdeplaner, som er trukket frem som ett av kommunens viktige overordnede styringsverktøy. Styringsverktøyene blir da kommuneplanens arealdel og detaljplaner som gjerne utarbeides av utbyggere. Resultatet kan bli at arealplanprosessene i kommunene i langt større grad enn i dag blir gjennomført og styrt av utbyggere. Alternativt må kommunene avsette vesentlig større ressurser til planlegging enn i dag.

Særlige planleggingsoppgaver

Det foreslås egne kapitler om enkelte viktige planleggingsoppgaver som stiller særlige krav til samordning over administrative grenser og mellom forvaltningsnivåene. Det gjelder samordnet areal- og transportplanlegging der statlige og regionale myndigheter har viktige roller og arealbruk må sees i sammenheng med målet om redusert transportbehov og gode miljøvennlige transportløsninger. Dessuten gjelder det kystsonerplanlegging, samordnet vannplanlegging og planlegging av større natur og friluftsområder.

Kommentar: Samordnet areal- og transportplanlegging er særlig viktig i større byregioner med sterk vekst. Utbyggingen i Lørenskog kommune har i mange år foregått uten styrking av transportsystemet, - det gjelder så vel veinett som kollektivtilbud. Kommunen ser derfor frem mot å få på plass en samordnet areal- og transportplanlegging som kan sikre en utvikling av transportsystemet i takt med utbyggingen i regionen og i pakt med miljømålene som er satt av sentrale myndigheter.

Vilkår om ytelser i tillatelse til utbygging – utbyggingsavtale

Planlovutvalget ønsker å legge opp til et system der en i realiteten gir en bestemt part særskilt beskyttelse innenfor en bestemt avtalekategori ved at det gis begrensninger i hva en utbyggingsavtale kan omfatte.

seg sterkere i slik planlegging og at planleggingen må innrettes mot etablerte budsjettprosesser. Det forutsetter også at kommunen gis innsyn og påvirkningsmuligheter i regional planlegging slik at deres innflytelse over egen utvikling ikke blir vesentlig redusert.

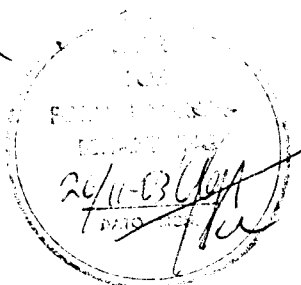
3. Formannskapet mener det er sterkt behov for en samordnet areal- og transportplanlegging som kan sikre en utvikling av transportsystemet i takt med utbyggingen i regionen og i pakt med miljømålene som er fastlagt av sentrale myndigheter.
4. Formannskapet mener innføring av områdeplan og detaljplan til erstatning for kommunedelplan, reguleringsplan og bebyggelsesplan heller vil svekke enn styrke kommunens mulighet til å utarbeide egnede planer for å styre utviklingen.
5. Formannskapet mener forslaget om å integrere konsekvensutredninger i de ordinære planprosessene er fornuftig. Utredningsgraden må imidlertid kunne tilpasses det enkelte prosjekt.
6. Formannskapet mener det er riktig å satse på mer medvirkning og samarbeid i planarbeid slik det foreslås av planutvalget, selv om det vil kunne kreve mer arbeidsinnsats.
7. Formannskapet mener økonomiplanen bør være kommuneplanens handlingsdel slik det praktiseres i Lørenskog kommune i dag. Hvis en ønsker en mer langsiktig og forutsigbar økonomisk planlegging må imidlertid staten selv sørge for mer forutsigbare rammer.
8. Formannskapet mener det er riktig å erstatte sektorplaner med tematiske planer etter loven. En vil imidlertid gjøre oppmerksom på det stadig økende press fra ulike sektorinteresser på å utarbeide slike planer. Utarbeidelse av temaplaner må ikke skje på bekostning av kvaliteten på den tverrsektorielle planleggingen.
9. Formannskapet mener forslaget om at det ikke skal kunne klages på forhold som er avgjort gjennom tidligere klage/innsigelse både er logisk og arbeidsbesparende.
10. Formannskapet mener utbyggingsavtaler fortsatt bør være et felt hvor ordinære, sivilrettslige regler gjelder så vel for kommuner som for andre. Slike avtaler kommer ikke i stand med mindre avtalen oppleves som en "vinn-vinn-situasjon" for de involverte parter.

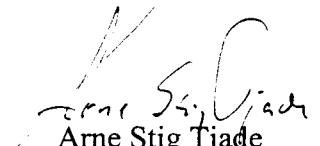
Til forslaget om fastsettelse av tidsfrister og sanksjoner for oversittelse av fristen har Lørenskog kommune, i en tidligere uttalelse, konkludert slik:

"Når det gjelder tidligere fastsettelse av tidsfrist i plansaker og det forelagte forslag om økonomiske sanksjoner for oversittelse av fristen, mener Lørenskog kommune at dette er inngripen i den kommunale selvråderett og er derfor prinsipielt negativ til forslaget. En kan vanskelig se den nærmere begrunnelse for foreslåtte prosentvise avslag i kommunale gebyrer, da høringsnotatet ikke inneholder drøftelser av dette."

Lørenskog, den 24. november 2003.

Arne Heilemann
rådmann

Arne Stig Tjåde
plansjef/næringsjef

framgår av kapittel 9 i utredningen. Her framgår også dissensene til enkelte av lovendringene.

Departementet gjør spesielt oppmerksom på forslaget til endringer av bestemmelsene om konsekvensutredninger. Stortinget ga den 3. mars i år samtykke til at EU-direktivet om vurdering av visse planer og bestemmelser skal innlemmes i norsk lovgivning. Planlovutvalgets forslag er ment å dekke EU-direktivets krav til bestemmelser. Fristen for å innarbeide de nødvendige bestemmelse i norsk rett er 27. juni 2004.

Departementet vil legge vekt på endringer i loven som kan forenkle og effektivisere planbehandlingen, og vil i den forbindelse spesielt ha tilbakemelding på utvalgets forslag til reduserte muligheter for gjentatt innsigelse og klage i plansaker.

Utredningen sendes til de samme instanser som fikk planlovutvalgets første delutredning (NOU 2001:7) til høring. Det vil i høringsperioden bli foretatt valg til nye kommunestyre og fylkesting. Det vil være opp til høringsinstansene selv å avgjøre når i høringsperioden de vil gi uttalelse.

Liste over adressatene følger vedlagt. Vi ber om at adressatene etter behov forelegger utredningen for underliggende etater.

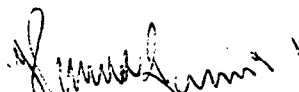
Høringsuttalelsene sendes til Miljøverndepartementet, Postboks 8013 Dep, 0030 Oslo. E-postadressen er: postmottak@md.dep.no.

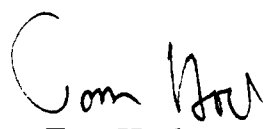
Kontaktpersoner i departementet:

Avdelingsdirektør Hans Jacob Neumann, telefon 22.24.59.10,
e-post: hans.jacob.neumann@md.dep.no

Rådgiver Asle Moltumyr, telefon: 22.24.59.32,
e-post: asle.moltumyr@md.dep.no

Med hilsen

Harald Rensvik e.f.
departementsråd

Tom Hoel
ekspedisjonssjef

Norske Arkitekters Landsforbund
Norske Boligbyggerlags Landsforbund
(NBBL)
Norske fiskeoppdretteres forening
Norske Landskapsarkitekters Forening
Norske reindriftssamers landsforbund
Norske Samers Riksforbund
Norske Sivilingeniørers forening
Norsk institutt for landbruksøkonomisk
forskning (NILF)
NTNU, institutt for by- og regionplanlegging
Næringslivets hovedorganisasjon
Oljedirektoratet
Oslo og Omland Friluftsråd
Oslofjorden friluftsråd
Prosessindustriens landsforbund
Pukk- og grusleverandørenes landsforbund
Registrerte politiske partier
Reindrifftsforvaltningen (Alta)
Riksantikvaren
Rogalandsforskning
Rådgivende ingeniørers forening
Samenes landsforbund
Sametinget
Samisk folkeforbund
Samisk kulturminneråd
Selskapet for Norges Vel
Skiforeningen
Statens byggtekniske etat
Statens eldreråd
Statens forurensningstilsyn
Statens helsetilsyn
Statens institutt for folkehelse
Statens kartverk
Statens landbrukstilsyn
Statens Nærings- og distriktsutviklingsfond
Statens strålevern
Statkraft
Statnett
Statsbygg
Stiftelsen for samfunns- og
næringslivsforskning
Telemarksforskning
Transportøkonomisk institutt
Trykksaksekspedisjonens blå skjema:
Ungdommens demokratiforum
Ungdomsorg. politiske partier
Vegdirektoratet
Vestlandsforskning

Ytre etater, miljøvernadv.
Østlandsforskning

Forslagene nr. 1 og 2 tas nå opp som et ledd i arbeidet med å effektivisere plan- og byggesaksbehandlingen, og med sikte på at de kan gjennomføres raskt som et element i de forenklinger som nå settes i verk i plan- og bygningsloven, jfr. rundskriv T-2/03 og H 13/03.

Forslagene 3-5 tas opp for å kunne få behandlet og vedtatt nødvendige endringer i bestemmelsene om konsekvensutredninger innen 27. juni 2004. Dette er fristen for å innlemme EU-direktiv om vurdering av visse planer og bestemmelser i norsk lovgivning.

Listen over adressater er den samme som i utsendelsen 20. mai 2003. Vi legger til grunn at adressatene etter behov innhenter uttalelser fra underliggende etater.

Høringsuttalelsene sendes til Miljøverndepartementet, Postboks 8013 Dep, 0030 Oslo. e-postadressen er: Postmottak@md.dep.no.

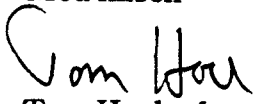
Kontaktpersoner i departementet:

Avdelingsdirektør Hans Jacob Neumann, telefon 22.24.59.10
e-post: hans.jacob.neumann@md.dep.no

Seniorrådgiver Karl Inge Rommen, telefon 22.24.59.03 (forslag nr. 1 og 2)
e-post: karl.inge.rommen@md.dep.no

Rådgiver Stig Roar Husby, telefon 22.24.59.59 (forslag nr. 3-5)
e-post: stig.roar.husby@md.dep.no

Med hilsen

Tom Hoel e.f.
ekspedisjonssjef

Karl Inge Rommen
seniorrådgiver

LØRENSKOG KOMMUNE
SENTRALADMINISTRASJONEN

Det kongelige miljøverndepartement
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Saksbehandler: Arne Stig Tjade

Vår ref.: 99/04918-7

Arkivkode: L00 &00

Deres ref.:

Dato: 28.06.01

**HØRING - NOU 2001:7 "BEDRE KOMMUNAL OG REGIONAL
PLANLEGGING ETTER PLAN- OG BYGNINGSLOVEN**

Det vises til Deres brev av 20.2.2001.

Innledningsvis gjør vi oppmerksom på at dette er en uttalelse fra rådmannen i Lørenskog kommune. Uttalelsen er med andre ord ikke politisk behandlet.

For en vurdering av de forslag til endringer i plan- og bygningsloven som er lagt fram i NOU'en, er det naturlig å ta utgangspunkt i de hovedhensyn og formål loven skal ivareta. Hovedhensynene er at den skal gi folkevalgte organer et redskap til å utforme og iverksette politiske mål og med det bedre mulighet til å tilrettelegge og styre samfunnsutviklingen. Planene vil videre bidra til rettssikkerhet ved å skape forutsigbarhet for den enkelte innbygger og gjennom planprosessen vil folk flest få mulighet for å påvirke utviklingen i sine lokalsamfunn.

Viktige formål med planarbeid etter loven er å fremme verdiskaping og næringsutvikling i alle deler av landet og bidra til at behovet for boliger og andre viktige sosiale oppgaver dekkes på en effektiv måte. Interessekonflikter om knappe ressurser, særlig arealbruk, skal løses og grunnlaget for matproduksjon og viktige miljø- og kulturverdier skal vernes, og dette i et samfunn med fortsatt økonomisk vekst, befolkningsvekst og en stadig høyere levestandard.

Forslagene til endringer i loven vil bety en dreining i den ene eller andre retning i forhold til disse hovedhensyn og formål. I og med at enkelte av formålene til dels er motstridende vil enkelte av disse svekkes og andre styrkes. Ut fra hvilke hensyn vi mener det er viktig å legge vekt på kommenteres her virkningen av forslagene med hensyn til

- Planlegging som arena for lokalt engasjement
- Medvirkning i planarbeid
- Innsigelser og statlig styring
- Regional planlegging
- Planers gjennomførbarhet og oppfølging
- Samordning og avveining

Utvalget konstaterer også med bekymring at mange kommuner og fylkeskommuner har for liten kapasitet til å drive egen planlegging og behandle planforslag som kommer inn fra private på en forsvarlig måte. Mindre kommuner blir særlig trukket frem. Det gjelder imidlertid også større kommuner. Her er behovene for planlegging ofte større på grunn av stort utbyggingspress, samtidig med at det er sterk kamp om knappe økonomiske ressurser. Nå heter det seg blant annet at ressurser skal overføres fra administrasjon til tjenesteproduksjon. Det er dessverre få som i denne sammenheng oppfatter planlegging som tjenesteproduksjon.

Sett på denne bakgrunn støtter vi utvalget fullt ut når det sier at

"for å sikre nødvendig kvalitet og kapasitet i plansystemet foreslås

- *at det utredes hvordan staten kan medvirke til at alle kommuner har nødvendig kapasitet for oppgavene etter loven*
- *at det utredes hvilke behov som foreligger for utdanning av kvalifiserte planleggere, og hvordan denne utdanningen bør være i fremtiden".*

Når dette er sagt må vi føye til at vi er sterkt skeptisk til om resultatet av disse utredningene vil føre til økt planleggingskapasitet og -kompetanse i kommuner som vår. Hvis vår skepsis slår til, kan det bli et ennå større gap enn i dag mellom lovens intensjoner og virkeligheten.

Innsigelser og statlig styring.

Plan- og bygningsloven er en viktig arena for samordning og avveining mellom stat, fylkeskommune og kommune. I den sammenheng sier utvalget at det "ser det som viktig både at nasjonale hensyn ivaretas - og gjøres tydeligere - i forhold til den lokale planlegging, og at kommunens mulighet til å påvirke overordnede planer og vedtak styrkes innenfor plansystemet.

Vi har opplevd at dette er sterkt motstridende hensyn der lokal påvirkning i dag har liten kraft. I arbeidet med å få godkjent vår plan for Lørenskog nye sentrum fikk vi erfare Statens praktisering av kjøpesenterstoppen i forhold til dette prosjektet og holdninger til forsøket i Akershus med å la fylkestinget overta Miljøverndepartementets myndighet for kommunale plansaker etter plan- og bygningsloven. Staten gikk mot et enstemmig kommunestyre og et nesten enstemmig fylkesting. Kontakten med kommunen bar mer preg av diktat enn dialog. Sentrale myndigheter har etter vår mening mye å lære når det gjelder samarbeid og dialog med kommunene i konkrete saker.

Det som er nevnt her innebærer at vi er svært skeptiske når utvalget

"for å oppnå bedre samordning foreslår

- *en ny og fylldigere bestemmelse om rikspolitiske retningslinjer (RPR), som blant annet presiserer saksbehandlingen og virkninger for planer og enkeltsaker*
- *at statlig plan eller beslutning av stor betydning for arealbruken i alminnelighet gis som rikspolitiske retningslinje*
- *klare regler om bruk av innsigelse, herunder kriterier og frister for innsigelse.*

Vår erfaring er at slike generelle retningslinjer gjerne kan få utilsiktede virkninger uten at sentrale myndigheter er villige til å se dette.

planens handlingsplan

- *at kommunens økonomiprogram og handlingsprogrammet i kommunens samfunnsdel knyttes sammen*
- *at det innføres lovbestemte rammer for forhandlinger og avtaler mellom planmyndigheter og private utbyggere (utbyggingsavtaler) for å legge til rette for sikrere gjennomføring og samtidig unngå at avtaler undergraver offentlighet og medvirkning*
- *at område for omforming og fornying (fortetting) innføres som ny arealkategori i kommuneplaner og reguleringsplaner*
- *at det utvikles ordninger som gir bedre muligheter for å gjennomføre endringer i allerede utbygde områder i byer og tettsteder, etter lignende prinsipper som jordskifteordninger.*

Vi synes disse forslagene er gode med unntak av punktet om lovbestemte rammer for forhandlinger og avtaler mellom planmyndigheter og private utbyggere. Vi er redde for at slike rammer vil kunne innskrenke mulighetene for å finne frem til gode løsninger for plangjennomføringen slik at utbyggingsavtaler ikke lenger blir det nyttige verktøy det til nå er i mange tilfeller.

Samordning og avveininger.

Vi er enige med utvalget i at plan- og bygningsloven fortsatt bør være den sentrale loven for en helhetlig samfunnsplanlegging i fylker og kommuner. Planlegging etter plan- og bygningsloven bør være den sentrale arena for å se de forskjellige sektorene og interessene i sammenheng og å avveie disse mot hverandre. Av dette følger både at planleggingen bør være basert på brede prosesser med åpenhet og medvirkning og at konsekvensutredninger bør knyttes til denne prosessen. Det er gjennom dialog i planprosessen at de ulike sektorer og interesser bør klargjøre sine holdninger til ulike løsninger og slik kan gi grunnlag for en mest mulig rasjonell avveining ved valg av løsning. Slike prosesser gir også godt grunnlag for å få frem nye løsningsalternativer. Konsekvensutredninger knyttet til slike planprosesser vil kunne vise hva prosessen kan gi med hensyn til løsningsalternativer og virkninger av disse og dermed bli mindre "statiske" enn de vi vanligvis ser i dag. Vi støtter derfor utvalgets forslag om at planprosess og nåværende konsekvensutredning (KU) for bestemte tiltak i alminnelighet slås sammen.

I dag har, etter vår mening, enkelte sektorer for stor innflytelse gjennom sin særlovgivning eller sin innsigelsesmyndighet. Det er viktig å hindre innsigelser som rendyrker sektorinteresser og ikke tar inn over seg helhetsvurderinger som må gjøres i kommunal planlegging.

Utvalget har kommet med flere forslag som vi mener er gode med sikte på bedre samordning av interesser og sektorer og bedre avveininger mellom disse ved valg av løsninger. Nedenfor siteres disse:

"For å oppnå bedre samordning foreslår utvalget:

- *at det etableres bedre mekanismer sentralt og regionalt for samordning av statlige sektorinteresser i forbindelse med planleggingen*
- *at det vurderes innført en formell meklerfunksjon på regionalt nivå for mekling mellom statlige myndigheter og mellom statlige myndigheter og kommuner i forbindelse med kommunal planlegging.*

For å sikre gode planprosesser, herunder bedre beslutningsgrunnlag, rettssikkerhet og forenkling foreslår utvalget

UTSKRIFT AV MØTEBOK

Utvalgssaksnr.	Utvalg	Møtedato
103/03	FORMANNSKAPET	03.12.03

**NOU 2003:14 BEDRE KOMMUNAL OG REGIONAL PLANLEGGING
ETTER PLAN- OG BYGNINGSLOVEN - HØRINGSUTTALELSE FRA
LØRENSKOG KOMMUNE****Rådmannens forslag til vedtak:**

Lørenskog formannskap mener utvalget har fått tydeliggjort de planutfordringer som kommuner og regioner står overfor og har, på den bakgrunn, levert et helhetlig og godt gjennomarbeidet forslag til ny planlov som vil kunne bidra til en kvalitativ bedre planlegging.

For øvrig er merknadene til lovutkastet disse:

1. Formannskapet mener beskrivelsen av lovens formål og virkeområde ikke bør være slik at enkelte interesser og hensyn fremheves som sterkere enn andre, og heller ikke slik at den fleksibilitet med hensyn til praktisering av loven som tilstrebes, reduseres.
2. Formannskapet er enig i at regional planlegging må styrkes og at statens medvirkning i slik planlegging må bli mer forpliktende. Det forutsetter at statlige aktører må engasjere seg sterkere i slik planlegging og at planleggingen må innrettes mot etablerte budsjettprosesser. Det forutsetter også at kommunen gis innsyn og påvirkningsmuligheter i regional planlegging slik at deres innflytelse over egen utvikling ikke blir vesentlig redusert.
3. Formannskapet mener det er sterkt behov for en samordnet areal- og transportplanlegging som kan sikre en utvikling av transportsystemet i takt med utbyggingen i regionen og i pakt med miljømålene som er fastlagt av sentrale myndigheter.
4. Formannskapet mener innføring av områdeplan og detaljplan til erstatning for kommunedelplan, reguleringsplan og bebyggelsesplan heller vil svekke enn styrke kommunens mulighet til å utarbeide egnede planer for å styre utviklingen.
5. Formannskapet mener forslaget om å integrere konsekvensutredninger i de ordinære planprosessene er fornuftig. Utredningsgraden må imidlertid kunne tilpasses det enkelte prosjekt.
6. Formannskapet mener det er riktig å satse på mer medvirkning og samarbeid i planarbeid slik det foreslås av planutvalget, selv om det vil kunne kreve mer arbeidsinnsats.

7. Formannskapet mener økonomiplanen bør være kommuneplanens handlingsdel slik det praktiseres i Lørenskog kommune i dag. Hvis en ønsker en mer langsiktig og forutsigbar økonomisk planlegging må imidlertid staten selv sørge for mer forutsigbare rammer.
8. Formannskapet mener det er riktig å erstatte sektorplaner med tematiske planer etter loven. En vil imidlertid gjøre oppmerksom på det stadig økende press fra ulike sektorinteresser på å utarbeide slike planer. Utarbeidelse av temaplaner må ikke skje på bekostning av kvaliteten på den tverrsektorielle planleggingen.
9. Formannskapet mener forslaget om at det ikke skal kunne klages på forhold som er avgjort gjennom tidligere klage/innsigelse både er logisk og arbeidsbesparende.
10. Formannskapet mener utbyggingsavtaler fortsatt bør være et felt hvor ordinære, sivilrettslige regler gjelder så vel for kommuner som for andre. Slike avtaler kommer ikke i stand med mindre avtalen oppleves som en "vinn-vinn-situasjon" for de involverte parter.

Til forslaget om fastsettelse av tidsfrister og sanksjoner for oversittelse av fristen har Lørenskog kommune, i en tidligere uttalelse, konkludert slik:

"Når det gjelder tidligere fastsettelse av tidsfrist i plansaker og det forelagte forslag om økonomiske sanksjoner for oversittelse av fristen, mener Lørenskog kommune at dette er inngripen i den kommunale selvråderett og er derfor prinsipielt negativ til forslaget. En kan vanskelig se den nærmere begrunnelse for foreslåtte prosentvise avslag i kommunale gebyrer, da høringsnotatet ikke inneholder drøftelser av dette."

Forslag framsatt i møte:

Eivind Nerby (Frp) fremmet følgende forslag:

"Nytt punkt 11

OPS, Offentlig – privat samarbeid intensiveres."

Sverre Bugge (DnA) fremmet følgende forslag:

"Formannskapet slutter seg til rådmannens innstilling med følgende endringer:

Punkt 1.

Formannskapet viser til at Plan- og bygningsloven har stor betydning for nær sagt alle fysiske investeringer i landet. Innenfor en ramme med bærekraft som premiss, ivaretar lovutkastet på en balansert måte bredden i hensynene som skal ivaretas og sammenhengen mellom forhold som verdiskaping, næringsutvikling, gode boliger og bomiljøer, oppvekst og levekår, folkehelse og samfunnsikkerhet.

Punkt 4.

Formannskapet ser positivt på at antallet plantyper reduseres ved at kommunedelplaner utgår som geografiske planer men kan beholdes som tematiske planer. Planlovutvalgets intensjon har vært å styrke det kommunale planinitiativ. Dette er et viktig bidrag til å styrke kommunens innflytelse over utviklingen av sentrale og langsiktige kommunaløkonomiske forhold. Formannskapet anser at Planlovutvalget ved sitt forslag har lagt et godt grunnlag for

dette. At man skifter terminologi ved å innføre begreper som områdeplan og detaljplan bidrar også til å understreke pedagogikken i dette, da man ved dette vil få klart for seg hvilke planer som er vedtatt henholdsvis før og etter at loven er trådt i kraft.

Punkt 10.

Planlovutvalget forslag til regulering av utbyggingsavtaler går, slik formannskapet ser det, langt på vei ut på en lovfesting av de synspunkter KRD gav uttrykk for i rundskriv H 05-/02 av 18. desember 2002.

Parallelt med dette har Bygningslovutvalget gjennom NOU 2003:24 Mer effektiv bygningslovgivning også fremmet forslag om lovregulering av utbyggingsavtaler hvor man i større grad åpner for at kommuner gjennom utbyggingsavtaler kan pålegge utbyggere å dekke kostnader vedr. sosial infrastruktur, som skoler og barnehager.

Utbygging av sosial infrastruktur som skoler og barnehager er prinsipielt sett en kommunal oppgave. De regler man vedtar på dette området må imidlertid ses i sammenheng med hvordan kommunene oppfatter sin økonomiske situasjon og ofte setter det klare begrensninger for omfanget av de investerings- og driftskostnader kommunen kan bære med hensyn til etablering av ny sosial infrastruktur. Selv om det faller utenfor rammen av høringsuttalelsen til en lov, er det viktig at staten har klart for seg at den må gi kommunene en økonomi som legger grunnlag for at kommunene kan ivareta sin oppgave med utbygging av sosial infrastruktur. Formannskapet ser det slik at svak kommuneøkonomi i seg selv ikke kan begrunne at man gjennom loven skaper uklarhet i hva som er gjenstand for offentlig ansvar og finansiering og støtter derfor en lovgivning basert på det utgangspunkt Planlovutvalget foreslår.

Punkt 11.

Utgår.”

Votering:

Punkt 1.

Sverre Bugges forslag ble vedtatt med 10 stemmer mot 1 stemme som ble avgitt for rådmannens forslag til vedtak.

Punkt 2.

Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Punkt 3.

Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Punkt 4.

Sverre Bugges forslag ble vedtatt med 9 stemmer mot 2 stemmer som ble avgitt for rådmannens forslag til vedtak.

Punkt 5.

Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Punkt 6.

Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Punkt 7.

Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Punkt 8.

Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Punkt 9.

Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Punkt 10.

Sverre Bugges forslag ble vedtatt med 8 stemmer mot 3 stemmer som ble avgitt for rådmannens forslag til vedtak.

Sverre Bugges forslag om at punkt 11 (tekst skrevet i kursiv) utgår, ble vedtatt med 8 mot 3 stemmer.

Eivind Nerbys forslag til nytt punkt 11 ble forkastet med 7 mot 4 stemmer.

Vedtak:

Lørenskog formannskap mener utvalget har fått tydeliggjort de planutfordringer som kommuner og regioner står overfor og har, på den bakgrunn, levert et helhetlig og godt gjennomarbeidet forslag til ny planlov som vil kunne bidra til en kvalitativ bedre planlegging.

For øvrig er merknadene til lovutkastet disse:

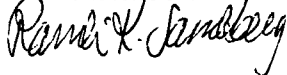
1. Formannskapet viser til at Plan- og bygningsloven har stor betydning for nær sagt alle fysiske investeringer i landet. Innenfor en ramme med bærekraft som premiss, ivaretar lovutkastet på en balansert måte bredden i hensynene som skal ivaretas og sammenhengen mellom forhold som verdiskaping, næringsutvikling, gode boliger og bomiljøer, oppvekst og levekår, folkehelse og samfunnssikkerhet.
2. Formannskapet er enig i at regional planlegging må styrkes og at statens medvirkning i slik planlegging må bli mer forpliktende. Det forutsetter at statlige aktører må engasjere seg sterkere i slik planlegging og at planleggingen må innrettes mot etablerte budsjettprosesser. Det forutsetter også at kommunen gis innsyn og påvirkningsmuligheter i regional planlegging slik at deres innflytelse over egen utvikling ikke blir vesentlig redusert.
3. Formannskapet mener det er sterkt behov for en samordnet areal- og transportplanlegging som kan sikre en utvikling av transportsystemet i takt med utbyggingen i regionen og i pakt med miljømålene som er fastlagt av sentrale myndigheter.
4. Formannskapet ser positivt på at antallet plantyper reduseres ved at kommunedelplaner utgår som geografiske planer men kan beholdes som tematiske planer. Planlovutvalgets intensjon har vært å styrke det kommunale planinitiativ. Dette er et viktig bidrag til å styrke kommunens innflytelse over utviklingen av sentrale og langsiktige kommunaløkonomiske forhold. Formannskapet anser at Planlovutvalget ved sitt forslag har lagt et godt grunnlag for dette. At man skifter terminologi ved å innføre begreper som områdeplan og detaljplan bidrar også til å understreke pedagogikken i dette, da man ved dette vil få klart for seg hvilke planer som er vedtatt henholdsvis før og etter at loven er trådt i kraft.

5. Formannskapet mener forslaget om å integrere konsekvensutredninger i de ordinære planprosessene er fornuftig. Utredningsgraden må imidlertid kunne tilpasses det enkelte prosjekt.
6. Formannskapet mener det er riktig å satse på mer medvirkning og samarbeid i planarbeid slik det foreslås av planutvalget, selv om det vil kunne kreve mer arbeidsinnsats.
7. Formannskapet mener økonomiplanen bør være kommuneplanens handlingsdel slik det praktiseres i Lørenskog kommune i dag. Hvis en ønsker en mer langsiktig og forutsigbar økonomisk planlegging må imidlertid staten selv sørge for mer forutsigbare rammer.
8. Formannskapet mener det er riktig å erstatte sektorplaner med tematiske planer etter loven. En vil imidlertid gjøre oppmerksom på det stadig økende press fra ulike sektorinteresser på å utarbeide slike planer. Utarbeidelse av temaplaner må ikke skje på bekostning av kvaliteten på den tverrsektorielle planleggingen.
9. Formannskapet mener forslaget om at det ikke skal kunne klages på forhold som er avgjort gjennom tidligere klage/innsigelse både er logisk og arbeidsbesparende.
10. Planlovutvalget forslag til regulering av utbyggingsavtaler går, slik formannskapet ser det, langt på vei ut på en lovfesting av de synspunkter KRD gav uttrykk for i rundskriv H 05-/02 av 18. desember 2002.

Parallelt med dette har Bygningslovutvalget gjennom NOU 2003:24 Mer effektiv bygningslovgivning også fremmet forslag om lovregulering av utbyggingsavtaler hvor man i større grad åpner for at kommuner gjennom utbyggingsavtaler kan pålegge utbyggere å dekke kostnader vedr. sosial infrastruktur, som skoler og barnehager.

Utbygging av sosial infrastruktur som skoler og barnehager er prinsipielt sett en kommunal oppgave. De regler man vedtar på dette området må imidlertid ses i sammenheng med hvordan kommunene oppfatter sin økonomiske situasjon og ofte setter det klare begrensninger for omfanget av de investerings- og driftskostnader kommunen kan bære med hensyn til etablering av ny sosial infrastruktur. Selv om det faller utenfor rammen av høringsuttalelsen til en lov, er det viktig at staten har klart for seg at den må gi kommunene en økonomi som legger grunnlag for at kommunene kan ivareta sin oppgave med utbygging av sosial infrastruktur. Formannskapet ser det slik at svak kommuneøkonomi i seg selv ikke kan begrunne at man gjennom loven skaper uklarhet i hva som er gjenstand for offentlig ansvar og finansiering og støtter derfor en lovgivning basert på det utgangspunkt Planlovutvalget foreslår.

Rett utskrift bekreftes:

LØRENSKOG FORMANNSKAPSKONTOR, 4. desember 2003.

Ruth Carlsen
formannskapssekretær